

גאווה

אחד פלוס אחד

מרפאות הפוריות המתקדמות בעולם מציעות לגייז שרוצים להיות הורים את הפתרון המושלם: להביא בבת אחת זוג תאומים, בן ובת, שמתפתחים ברחם אחד, ויש להם תורמת ביצית אחת, ואם פונדקאית אחת – אבל לכל אחד מהם אבא ביולוגי אחר. אחוזי ההצלחה מדהימים, הביקוש עצום, והעובדה שהריון תאומים הוא הריון בסיכון לא מרתיעה את הזוגות. כך סגירת השערים במזרח שינתה את תעשיית הפוריות במערב

עקבו אחרינו בגוגל

אלינור פוקס • מגזין mako

פורסם: 21:23, 01.06.16

רוני (מימין) ונדב אליהו-אפטר עם התאומים אמילי ודילן | צילום: יונתן בלום

40,093

השאירו תגובה

בחדר הלידה ברוצ'סטר, ניו יורק, בינואר הקפוא של 2012, עמדו אבנר ורואי פלר-עמרם לצד האם פונדקאית וחיכו שתלד את ילדיהם. אחרי 24 שעות בבית החולים הלידה החלה והם פגשו לראשונה את התאומים שלהם: אלה, בתו הביולוגית של רואי, ושל תורמת הביצית; ועילאי, בנו הביולוגי של אבנר, ושל אותה תורמת. תאומים שנולדו בהפרש של ארבע דקות בלבד, בתכנון מדויק: אם ביולוגית אחת. שני אבות. בן ובת.

זוגות הומואים שמביאים ילד, או תאומים, בעזרתן של תורמת ביצית ופונדקאית – אלה חדשות ישנות. אבל מאז שתאילנד, הודו ונפאל סגרו את שעריהן בפני זרים, לזוגות שבחרים בפונדקאות יש אפשרות אחת עיקרית: ארצות הברית. ושם, במרפאות הפוריות המתקדמות והיקרות באורגון, בניו יורק ובלאס וגאס, עולם הפונדקאות משנה את פניו, והופך להליך נשלט ומתוכנן באופן מעורר השתאות. המוצר הפופולרי ביותר שהתעשייה הזו מייצרת הוא תאומים משני מקורות גנטיים שונים. עשרות רבות של זוגות גאים כבר הביאו תאומים בעלי קשר גנטי לשניהם, ביניהם גם ח"כ אמיר אוחנה (הליכוד) ובן זוגו אלון. כשנכנסים לעובי הקורה מבינים איך המעבר מהמזרח למערב שינה בשנים האחרונות את תהליך הפונדקאות כולו, והפך אותו למתוכנן ונשלט באופן חסר תקדים.

כשתינוק עולה חצי מיליון, אבל תאומים 600 אלף

השאלות המוסריות שמעלה תהליך הפונדקאות מורכבות וגדולות, ולא נפתח אותן כאן; כך גם השאלות על מספר ההורים הנחוץ לילד והמגדר שלהם. אבל ההתפתחויות המדהימות בטכנולוגיות הפוריות לא מפסיקות לייצר עוד שאלות ואפשרויות מעניינות. מה אם היו מאפשרים לכם להזמין תאומים? נכון, לגדל תאומים זה קשה, אבל יש לזה יתרונות: השנים האינטנסיביות של גידול תינוקות מתקצרות, מעין זבנג וגמרנו; אם אתם הופכים להורים בגיל מבוגר יחסית, זה חוסך שנים יקרות; ואם אתם בני אותו מין, האפשרות ללדת תאומים משני זרעים שונים, אחד מכל אבא, פותרת לכם באופן אלגנטי דילמה מורכבת – מזרעו של מי תביאו את הילד הראשון שלכם?

ציון חורי (מימין) ואסף אשכנזי עם התאומים הדר ואלה. "יש משהו נעים בידיעה שהם גדלו ברחם אחד" | צילום: עופר חן

עכשיו קחו את כל הדילמות האלה ותוסיפו אליהן עוד משתנה אחד שהופך הכל: כסף. בעבר, זוגות שבחרו להביא ילדים לעולם בעזרתה של אם פונדקאית עשו זאת לרוב במזרח הרחוק. אבל בשנים האחרונות תאילנד, הודו ונפאל סגרו את שעריהן בפני זרים בזו אחר זו. לזוגות נשארה אפשרות אחת, ארצות הברית.

פונדקאות בארצות הברית היא סיפור אחר לגמרי מאשר במזרח. כאן הזכויות של הפונדקאיות מעוגנות בחוק, הן מקבלות הרבה יותר כסף, והן אלה שבחרות האם לשאת את ההריון עבור זוג מסוים או לא. על פי החוק, הצורך הכלכלי אינו מהווה סיבה מספקת לפונדקאות והפונדקאית צריכה להציג סיבה נוספת לרצון לשאת הריון כזה. ומבחינה רפואית – אחוזי ההצלחה גבוהים, המכשור הרפואי משוכלל והטכנולוגיה היא המתקדמת ביותר בעולם.

יש עוד הבדל אחד חשוב: זה הרבה הרבה יותר יקר. אם פונדקאות במזרח עלתה בעבר 100-200 אלף שקל, להביא ילד בעזרת פונדקאית בארה"ב עולה חצי מיליון שקלים. "מחיר פונדקאות בארה"ב הוא פי ארבע בערך ממחיר תהליך דומה שהוצע בעבר במדינות המזרח", אומרת עו"ד אירית רוזבלום, מייסדת ומנכ"ל משפחה חדשה, מומחית לדיני משפחה ופריון. רוזבלום מסבירה כי "המצב החדש הפחית את מספר הזוגות הנאים שיכולים להרשות לעצמם ילד ביולוגי בכחמישים אחוז. אם בעבר זוגות היו נכנסים לחובות כדי לממן את התהליך, כיום יש רבים שאם יפנו לפונדקאות לא יוכלו לצאת מהחובות לעולם".

השילוב הזה, בין רפואה מתקדמת לבין מחירים גבוהים, הופך את התאומים לסופר אטרקטיביים עבור זוגות גייז, מסיבה פשוטה – זו הדרך היחידה של רבים מהם לעשות שני ילדים. אחרי שהם מצליחים לגייס חצי מיליון לילד הראשון, לא נשארים כבר משאבים כלכליים לרתום לעוד ילד, בטח לא תוך כדי שנושאים בהוצאות של ילד אחד. האפשרות של לשלם 600 או 700 אלף שקל ולעשות תאומים בעלי קשר גנטי לשני ההורים היא פתרון אידיאלי, שיש לו גם עוד יתרון: בין התאומים עצמם יש קשר גנטי, בניגוד לשני אחים שלכל אחד מהם אב אחר ותורמת ביצית אחרת.

"הפריה חוץ גופית ופונדקאות תהליך קשה מאוד, ולא רצינו לעבור אותו פעמים", אומר אסף אשכנזי, בן 36 מתל אביב, בעודו מחבק ומאכיל את בנו הדר. אסף הוא מנכ"ל אלן קאר ישראל ושותף בברים מובילים בתל אביב. הוא ובן זוגו, שחקן הקאמרי ציון חורי, בן 32, הפכו להורים לתאומים הדר ואלה לפני כחודש וחצי. "מגיעים לסוף התהליך הזה ולתחילת התהליך הבא, גידול הילדים, כשאתה קצת עם הלשון בחוץ מבחינה רגשית, כספית וטכנית".

אבל השיקול הוא גם רגשי: "יש משהו מאוד נעים לדעת שהם גדלו באותו רחם, שהקשר ביניהם כאחים הוא יותר הדוק", אומר ציון. "הם אשכרה תאומים ואף אחד לא יכול להגיד אחרת".

רוני ונדב אליהו-אפטר עם התאומים אמילי ודילן. "כשהרופא אמר 'הנה עוד תינוק' התחלנו לצרוח משמחה" | צילום: יונתן בלום

כמה חשוב מי התינוק של מי?

"בתחילת התהליך הגנטיקה מהווה עניין וכל אחד רוצה שיהיה לו ילד ביולוגי. בהמשך, כשהתינוקות חוזרים איתך הביתה, הגנטיקה הופכת לעניין פחות חשוב, והחיבור הוא מיידי".

60 אחוז מבקשים בן

איך הפלא הזה קורה? היכולת לייצר תאומים בהזמנה קיימת כבר כמה שנים; מה שהשתנה, מסבירה עו"ד ויקטוריה גלפנד המתמחה בפונדקאות, הוא היעילות של התהליך. "ככל שהטכנולוגיה מתקדמת, אחוזי ההצלחה של ההפריה ושל קליטת העוברים גבוהים יותר".

וככה זה קורה: אחרי שהזוג בוחר תורמת הביצית – שהיא אישה אחרת, שלא קשורה לפונדקאית ולא מכירה אותה – היא עוברת שאיבת ביציות. חצי מהביציות מפרים בהפריה חוץ גופית בזרע של בן זוג אחד, ואת החצי השני – בזרע של בן הזוג האחר. כדי להצליח בתהליך כל כך מורכב, צריך להתעכב על כל שלב בתהליך. "כיום אנו בוחרים תורמות ביצית שמגיבות טוב להורמונים ושכמות הזקיקים בשחלות שלהן היא הגבוהה ביותר", מסביר ד"ר ברנדון בנקובסקי, העומד בראש מרפאת ORM באורגון, שבין לקוחותיה זוגות הומואים רבים המבקשים תאומים כאלה. "אחרי שאיבת הביציות של התורמת מבצעים את ההפרייה בשיטת ICSI, באמצעותה בוחרים את תאי הזרע הטובים ביותר ומחדירים כל אחד מהם לביצית אחת. את הביציות המופרות מדגרים באינקובטור במשך 5 ימים, עד שהתפתחו מספיק כדי להחזירו לרחם". מתוך אותם עוברים שהתפתחו בוחרים את העובר המוצלח ביותר מכל בן זוג, ואת שניהם מחזירים לרחם הפונדקאית.

ובשלב הזה, אגב, נכנסת לתמונה עוד אפשרות, שגם היא מעוררת שאלות: לבחור את המין של העובר. גם זו טכנולוגיה שקיימת כבר שנים, אבל הפכה לפופולרית בעיקר בעקבות התהליך הזה. "הבדיקה המקיפה שנעשית לכרומוזומים של כל עובר, כוללת גם את כרומוזומי המין ולכן ניתן לזהות את מין העובר ללא הליך נוסף", מסביר ד"ר בנקובסקי. אם בין העוברים שהופרו ניתן למצוא זכרים ונקבות – בני הזוג יכולים לבחור את המין שלהם. יותר מכך: הם יכולים לבחור למי מבני הזוג יהיה בן ולמי תהיה בת. בהודו ונפאל, מספרת עו"ד גלפנד, מין היילוד לא הותר לבחירה בשל החשש שהורים יבחרו בזכרים בלבד. ב-ORM, שישים אחוז ממי שמבקשים לבחור בוחרים בן.

הסידור הזה כה פופולרי, שזוגות רבים בוחרים בו למרות שהוא כרוך לפעמים בלא מעט שאלות ובעיות. רוני ונדב אליהו-אפטר התמודדו עם דילמה מזו אחרי ההפריה הראשונה. "כשחזרנו לארץ אחרי הביקור הראשון בארה"ב הודיעו לנו ששאיבת הביציות הייתה לא מוצלחת", מספר רוני. "בסוף תהליך ההפריה נוצר מצב שלנדב לא נשארו עוברים תקינים בכלל. זה היה משבר מבחינת שנינו ולנדב היה מאוד קשה עם זה". בני הזוג היו צריכים לקבל החלטה: האם להתחיל הריון עם העוברים של רוני בלבד, או להתחיל הכל מהתחלה ולבקש מתורמת הביציות לעבור עוד שאיבה. "לי היה ברור שעושים עוד שאיבה, וכך עשינו", הוא אומר בחיוך. "בשאיבה הבאה יצאו כמויות מסחריות של ביציות". הם צפו בסקייפ באם הפונדקאית עוברת את האולטראסאונד הראשון. "הרופא העביר את האולטרה סאונד על הבטן שלה ואמר, 'מזל טוב, יש לכם תינוק'. חייכנו. ואז הוא המשיך עם המוניטור ואמר 'והנה עוד תינוק'. בשלב הזה כבר התחלנו לצרוח משמחה".

הריון תאומים, מציינים ב-ORM, הוא תמיד הריון בסיכון. בסוכנות "תמוז" לפונדקאות בחו"ל מסבירים שישנם כיום רופאים שאינם מוכנים לבצע החזרה של שני עוברים. דורון ממט, מייסד הסוכנות, מסביר כי הם עצמם מאפשרים פונדקאות תאומים שכזאת לזוגות גאים שמתעקשים על כך, אך ממליצים בתוקף שלא לעשות זאת בשל הסיכון. "החשש לסיכון גובר משמעותית על הרצון לשלמות גנטית בעיניי. לצערי למדנו את זה בדם. ראינו הריונות שנפלו ופונדקאיות שהבריאות שלהן נפגעה. ממש הרגע פגשתי זוג שאיבד את העוברים שלו, אחרי שנולדו מוקדם מדי, בשבוע 26". אבל רוב הזוגות, הוא אומר, עדיין שואפים לתאומים משני בני הזוג, גם במחיר הסיכון – לעוברים שלהם ולפונדקאית. "כנראה שקיימת התנגשות בין הרציונל האינסטינקט החייתי של רצון להמשכיות גנטית".

נציג מרפאת ORM בארץ ואב לזוג תאומים כאלה בעצמו, ארז ברון, מספר כי הלוקחות הישראלים הגאים מהווים לקוחות משמעותיים במרפאה: מדי חודש נולדים במרפאה שני זוגות תאומים כאלה לישראלים. לדבריו, עד היום נולדו אצלם מעל 50 לידות תאומים כאלה, ובימים אלה "מתבשלים" בהריון עוד כ-18 זוגות תאומים.

התורמת עושה לייקים לתמונות של הילדים בפייסבוק

הפונדקאות בארצות הברית שינתה עוד משהו בתהליך הפונדקאות: את היחסים בין הזוג לפונדקאית ולתורמת הביצית. במזרח כמעט ולא התאפשר קשר מינימלי כזה, אבל בארה"ב המגמה היא ליצור קשר מעמיק למדי.

"ההליך הזה הוא מאוד טכני, ודווקא בגלל זה היה לי חשוב שזה יהיה מאוד הומאני", אומר ציון. "רציתי שהסיפור האישי יהיה כמה שיותר נוכח, ושהפונדקאית וגם התורמת לא יעשו את זה מתוך מסכנות". הוא ובן זוגו בחרו לפגוש את תורמת הביציות שלהם, מרגרט. "היא תורמת חצי מהמטען הגנטי של הילדים שלנו, ולכן אם יש הזדמנות לפגוש אותה ולהרגיש לפחות את הווייב שלה – אז למה לא?".

אסף אשכנזי וציון חורי. "פונדקאות זה תהליך קשה ומסיימים עם הלשון בחוץ. לא רצינו לעבור אותו פעמיים" | צילום: עופר חן

בפועל, האירוע היה מלחיץ מאוד מבחינתם, כי הפגישה התקיימה אחרי שהם כבר בחרו את התורמת. "לקח זמן עד שמצאו לנו מישהי שמתאימה לנו, גם במראה וגם בתחביבים ובאופי. רגע לפני המפגש פחדתי ואמרתי לאסוף שאולי אנחנו עושים טעות. מה יקרה אם אחרי שניפגש לא נסבול אותה? הרי זה כבר שלב מאוד מתקדם בתהליך. אבל הבחורה שפגשנו הפגיעה אותי לחלוטין: צעירה עם לב רחב, שעושה את זה מתוך אג'נדה, בעקבות סיפור אישי של חברה. נפגשנו כמה פעמים והיום היא גם חברה שלנו בפייסבוק ועושה לייקים לתמונות של הדר ואלה". ואסף מוסיף: "זה היה חשוב לנו בשביל הסיפור שנספר אחר כך לילדים שלנו. ילד גדל בסופו של דבר עם נרטיב של מיהו ואיך הוא בא לעולם".

עם הפונדקאית, הת'ר, יש להם קשר עמוק הרבה יותר. "הת'ר, אמא שלה, בעלה וגם הילדים שלה היו חלק בלתי נפרד מהתהליך הזה", מספר ציון. לאחר המפגש הראשוני שמרו בני הזוג על קשר קבוע עם הפונדקאית בטלפון ובסקייפ, והיא אפילו כתבה בלוג על חווית הפונדקאות. באמצע ההיריון, הם מספרים, החליטו לטוס במיוחד לאורגון כדי לבלות איתה ו"להניח יד על הבטן". "הת'ר באה לראות את אלה והדר שעה וחצי אחרי הלידה", ציון מספר, "הילדים ובעלה באו גם. היה להם מאוד חשוב לראות את התינוקות וגם לדעת שהם לא באים איתם הביתה", הוא צוחק. "גם אחרי הלידה המשכנו למסעדות ולבלות ביחד. לשדה התעופה הגענו עם צידנית שאמא של הת'ר הביאה לנו ובה שקיות חלב שאוב שהת'ר שאבה עבור הילדים. הם ליוו אותנו לשדה. הפרידה הייתה עצובה מאוד".

הזוגות האחרים שראיינו, נדב ורוני ואבנר, בחרו שלא לפגוש את תורמת הביצית, אך גם הם מספרים על קשר אמיץ שנוצר עם הפונדקאית. "היה לנו מאוד חשוב שהילדים יוכלו לשמור על קשר עם הפונדקאית ושנוכל כולנו לתקשר איתה בשפה שאנחנו מכירים", אומר אבנר. הפונדקאית, הם מספרים, כבר הגיעה לישראל פעמיים במיוחד כדי לבקר את הילדים. "היא אישה נשואה עם ארבעה ילדים וחיים מלאים. היא הסבירה לנו שלהיות בהריון הרגיש לה מאוד טבעי ונוח ולכן היא החליטה לעזור לאנשים שאין להם אלטרנטיבה אחרת. לכן, בין טווח המחירים שהיא יכלה לדרוש היא בחרה את המחיר הנמוך ביותר".

משפחת חורי אשכנזי. היה חשוב לנו שהסיפור האישי של הפונדקאית והתורמת יהיה נוכח | צילום: עופר חן

ומה עם השאלה המסקרנת מכולם – מי של מי? אחרי הלידה אפשר לעשות בדיקת אבהות ולגלות איזה תינוק הוא הילד הביולוגי של כל אחד מהאבות, אבל רוב הזוגות מגלים שלא ממש צריך. "תכננו לא לברר ולא לספר לאף אחד מי של מי", אומרים רואי ואבנר. "אבל כל אחד מהם יצא נורא דומה לאבא שלו, אז אף אחד לא שואל. מבינים לבד".

[מצאתם טעות לשון?](#)